

ДОКЛАД

№11/21.12.2022 г.

за извършен вътрешен одит

Код документа:	ЦКАДО/ДВО_ПО-11_ГПВО-02_22
Период на одита:	21 декември 2022 г.
Място на одита:	СА „Д. А. Ценов” – Свищов
Критерии за одит:	<ul style="list-style-type: none"> • приложимите вътрешни и външни нормативни документи • утвърдените документи от системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов“, касаещи проверяваните звена • изисквания от стандарт ISO 9001:2015
Одитен екип:	1. Антоанета Христова - одитор

Докладът е изготвен от:

Антоанета Христова – одитор

_____
(подпис)

Докладът е представен на и приет от:

доц. д-р Любка Илиева – водещ одитор

Директор ЦКАДО

_____
(подпис)

доц. д-р Искра Пантелеева
Заместник-ректор "Учебна дейност и акредитация"

_____
(подпис)

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Настоящият доклад е изготвен на основание на Годишен план за вътрешните одити в СА „Д. А. Ценов” - ЦКАДО/ГПВО-01_22, организирани съгласно ISO 9001:2015, „Управление на риска” и елемент „Управление на документи и записи“.

Докладът съдържа *оценка на съответствието на управленските процеси и документацията на СУК с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове*. Одитът се проведе чрез проверка на съответствието на управленските процеси и документацията на СУК с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове, касаещи проверяваните звена.

Процесният одит обхваща оценка на съответствието на процеси „Управленски процеси“ с:

- приложимите вътрешни и външни нормативни документи;
- утвърдените документи от системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов“, касаещи проверяваните звена;
- изисквания от стандарт ISO 9001:2015.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ”

ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

1. Увод

На основа Годишния план за вътрешни одити на СУК (ЦКАДО/ГПВО-01/2022) и План за одит (ЦКАДО/ПО-11/2022) са проведени срещи на одитора с представители на одитираните звена, съгласно Заповед №1090/16.12.2022г. на Ректора на СА.

Стопанска академия „Д. А. Ценов” – Свищов е приемник на официално откритото на 8 ноември 1936 година Висше търговско училище, преименувано през 1945 година на Висше училище за стопански и социални науки, през 1952 година – на Висш финансово-стопански институт и през 1995 година – на Стопанска академия „Димитър А. Ценов”.

Седалището на Стопанска академия „Д. А. Ценов” е в гр. Свищов. Стопанска академия „Д. А. Ценов” е държавно висше училище, специализирано за обучение на студенти, докторанти и специализанти в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“ и за осъществяване на научноизследователска дейност в същата област. Академията е юридическо лице, което осъществява своята дейност в съответствие със Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Р България и другите нормативни актове, регламентиращи нейната дейност.

При оценяване на резултатите от обучението, Академията прилага Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS). Научната политика на Академията е в съответствие с принципите, заложи в Европейската харта на учените и Кодекса за поведение при назначаване на изследователи.

Осигуряването на качеството на обучението, на академичния състав и на осъществяваните основни, управленски и спомагателни дейности в СА „Д. А. Ценов“ е в съответствие с изградените Система за управление на качеството (СУК) и Интегрирана система за управление (ИСУ).

За регламентиране дейността на висшето училище в различните области и конкретизиране устройството и дейността на различни органи и звена, Академията приема правилници и други вътрешни нормативни актове, в съответствие със ЗВО.

2. Цел, задачи и технология на одита

Цел на одита: *оценка на ефикасността на управленските и спомагателните процеси в СУК*

Задачите на одита са дефинирани така:

1. проверка на съответствието на управленските процеси и документацията на СУК с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове.

Технологията на процесния одит включва анализ и преценка на **степента на съответствие** на управленските процеси и документацията на СУК с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове. В извадката бяха включени Академично ръководство, отдел „Финансово управление и контрол“, „Финансово-счетоводен“ отдел “Център за качество, акредитация и дигитализация на обучението“. Оценката на управленските процеси и документацията на СУК е извършена

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

въз основа на събиране на първична информация за администрацията, обслужването, организацията и управлението на качеството в СА „Д. А. Ценов“.

3. Констатации от одита

3.1. Общи констатации

За осигуряване качеството на обучението, на академичния състав и на осъществяваните основни управленски дейности в СА „Д. А. Ценов“ е изградена цялостна система за управление на качеството със следните компоненти:

1. идентифицирана външна и вътрешна среда, влияеща върху протичане на процесите и осъществяване на дейностите в Академията;
2. изградени органи за управление на качеството;
3. функционираща интегрирана система за управление, която включва:
  - а) процедури за оценяване и поддържане на качеството на обучението, на научните изследвания, на академичния състав, проучване на студентското мнение и оповестяване на резултатите от него;
  - б) процедури за защита на интелектуалната собственост при реализацията на резултатите от научните изследвания и другите обекти на интелектуална собственост;
  - в) процедури за управление на рисковете, управлението и контрола на основните, управленските и спомагателните дейности;
  - г) процедури за финансово управление и контрол.

Ръководството на СА „Д. А. Ценов“ се ангажира да адаптира, поддържа и непрекъснато усъвършенства Системата за управление на качеството на обучение (СУК), съгласно изискванията на БДС EN ISO 9001:2015, както и да осигурява всички необходими ресурси за нейното функциониране.

Академията има ясно очертана визия, мисия, приоритети и цели за развитие на СА „Д. А. Ценов“ и механизъм за изпълнение, актуализиране, мониторинг и контрол.

Стопанска академия има действаща Мандатна програма целяща осигуряване на устойчиво развитие на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ за периода 2020 – 2024 година, която е разработена в съответствие със Закона за висшето образование, Закон, за развитие на академичния състав в Република България, Стратегията за развитие на висшето образование в България, Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Р България 2017-2030 г., Правилник за дейността на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Стратегия за развитие на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Стратегии за развитие на професионалните направления 3.8 Икономика и 3.7 Администрация и управление в Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Политика за развитие на Стопанска академия „Д. А. Ценов“, разписана от МОН.

Стопанска академия има разработена и действаща Политика по качеството, Наръчник по качеството и процедури за управление на качеството. Наръчникът на СУК е основния и най-обобщен документ в Системата за управление и контрол, чрез който Ръководството на СА „Д. А. Ценов“ съобщава своята политика и цели по управлението

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

на рисковете, общото управление и контрола, организационната структура, управленските политики и процедури, необходими за постигане на поставените цели. Чрез останалите документи (процедури, работни инструкции и оперативни документи) се извършва детайлизация на Системата за управление и контрол.

Процедурите по управлението и контрола съдържат подробно описание на процесите, които са включени в СУК в СА „Д. А. Ценов”, както и отговорностите, компетенциите и организационните връзки между структурните звена и длъжностните лица, в съответствие с изпълнението на изискванията. В процедурите по СУК се прави позоваване на работни инструкции, инструкции за контрол, правилници, правила и оперативни документи на Академията.

Работните инструкции описват отделни дейности, части от процеси или допълват в подробности изискванията за добро управление и контрол.

Оперативните документи в СУК, след тяхното попълване, се използват като записи по качеството.

Документите от СУК не противоречат на държавните нормативни и административни разпоредби, както и на приетите и утвърдени вътрешни правила на СА „Д. А. Ценов”.

Освен така посочените категории документи, СУК включва и **други документи от вътрешен и външен произход**. Към **документите от вътрешен произход** се отнасят всички вътрешно-нормативни документи, създадени от органите за управление на СА „Д. А. Ценов”, като Правилници, Указания, Решения, Заповеди, Вътрешни правила, Статути, Стратегии, Концепции, Програми, Намерения и други. Към **документите от външен произход** се отнасят всички видове актуални нормативни документи от действащото законодателство на страната, стандарти и всички други документи от външен произход, оказващи въздействие върху дейността на СА „Д. А. Ценов”.

За **управление на документите** от Системата за управление на качеството е създадена процедура **УПРАВЛЕНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ**, в която са регламентирани реда за съставянето, проверяването, одобряването, утвърждаването, идентифицирането, размножаването, разпределянето, контролирането, изменението, предпазването от неправомерно използване на остарели документи, съхранението (архивирането) и унищожаването на всички документи по управление на качеството, използвани в Стопанска академия, както и управлението на документите с външен произход.

Управлението на записите по качеството се извършва съгласно процедура **УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАПИСИТЕ ПО КАЧЕСТВОТО**, която регламентира правилата за идентифициране, събиране, индексирание, достъп, картотекиране, предпазване, съхранение, изземване и унищожаване на записите по качеството, които се водят в

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Стопанска академия за доказване на ефективността на Системата за управление на качеството и изпълнение на изискванията за качеството.

На 19.05.2022 г. е проведен Съвет по качеството, в който са разгледани дейностите по осигуряване на качеството, разглеждани и анализирани политиката по качеството, целите по качеството и оценката на външните и вътрешните обстоятелства, отчитани са рисковете, които произтичат от промените във вътрешната и външната среда на Академията, анализирани са резултатите от измерванията на удовлетвореността от качеството на обучение от студенти и заинтересовани страни, отчетени са отправените в резултат на проучването предложения за подобряване на качеството.

Обучението е осигурено с необходимите ресурси – материални и човешки. Към момента на проведения одит на основен трудов договор са 158 преподаватели, в това число 76 хабилитирани и 82 нехабилитирани лица.

Създадени са условия за обмен на информация с вътрешните и външните заинтересовани страни. Създадена е система за водене на документирана информация за всички процеси, свързани с управление на качеството на обучението и научно-изследователската дейност в Академията.

Стопанска академия извършва обучение в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“ в две акредитирани професионални направления – 3.7. Администрация и управление и 3.8. Икономика.

Документалното осигуряване на процедурите по акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол (САНК) в СА „Д. А. Ценов“ съгласно изискванията на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА), се администрират и координират от сектор „Атестиране, акредитиране и САНК“ към Центъра за качество, акредитация и дигитализация на обучението (ЦКАДО).

През 2022 г. ЦКАДО администрира и участва в изготвянето на един доклад, свързан с акредитация – Доклад-самооценка на дистанционна форма на обучение по магистърски програми от ПН 3.8. Икономика, и администрира процесите по приключване на процедури, открити на база подадени през преходния отчетен период доклади.

С писмо на НАОА с изх. № 643/11.05.2022 г. СА „Д. А. Ценов“ е уведомена, че е открита процедурата за последваща институционална акредитация и за оценка на средата за провеждане на дистанционно обучение във Висшето училище. През м. октомври 2022 г. е получено уведомление от ПКЧНУ за състава на експертната група по заявената акредитационна процедура. През м. ноември 2022 г. са организирани работните мероприятия при посещението на експертната група на НАОА в Стопанска академия. Посещението се осъществи в периода 15-18.11.2022 г. Въз основа на подписаното между ръководството на СА „Д. А. Ценов“ и експертната група на НАОА Споразумение-заявка по процедура за последваща институционална акредитация до членовете на експертната група е изпратена допълнително исканата информация.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

До края на отчетния период процедурата за последваща институционална акредитация на СА „Д. А. Ценов“ и за оценка на средата за провеждане на дистанционно обучение не е приключила.

През отчетния период приключиха успешно процедурите за програмна акредитация на следните докторски програми:

- докторски програми „Икономика и управление (индустрия)“ и „Икономика и управление (търговия)“ (Протокол №19/04.08.2022 г. на Акредитационния съвет на НАОА);
- докторски програми „Световно стопанство и международни икономически отношения“ и „Планиране“ (Протокол №19/04.08.2022 г. на Акредитационния съвет на НАОА);
- докторски програми „Социално управление“ и „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“ (Протокол №19/04.08.2022 г. на Акредитационния съвет на НАОА);
- докторски програми „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (контрол и анализ)“ и „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводство)“ (Протокол №19/04.08.2022 г. на Акредитационния съвет на НАОА);
- докторски програми „Приложение на изчислителната техника в икономиката“ и „Статистика и демография“ (Протокол №24/03.11.2022 г. на Акредитационния съвет на НАОА).

Срокът на валидност на акредитацията на докторските програми е до следващата програмна акредитация на съответното професионално направление.

В ход са процедурите за програмна акредитация на докторски програми „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (застраховане и социално дело)“, „Политическа икономия“, „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (финанси)“ и „Маркетинг“.

През отчетния период приключи откритата през 2021 година процедура за оценяване на дистанционна форма на обучение по специалности „Бизнес статистика и анализи“, предлагана на български език, и специалност „Бизнес икономика“/„Business Economics“, предлагана на английски език, от ПН 3.8. Икономика в ОКС „бакалавър“. С решение на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол №19/04.08.2022 г.) на СА „Д. А. Ценов“ е дадено правото да обучава в дистанционна форма по посочените две специалности.

През м. май 2022 г. СА „Д. А. Ценов“ депозира в НАОА Доклад-самооценка на дистанционна форма на обучение по четири магистърски програми, а именно:

- магистърска програма „Електронна търговия“ към специалност „Бизнес информатика“;
- магистърска програма „Дигитална икономика“ към специалност „Макроекономика“;

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“ ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

- магистърски програми „Дигитален маркетинг“ и „Маркетингов мениджмънт“ към специалност „Маркетинг“.

С писмо на НАОА с изх. №766/08.06.2022 г. СА „Д. А. Ценов“ е уведомена, че акредитационната процедура е открита. Работата на експертната група се осъществи по документи. С решение на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол №22/06.10.2022 г.) на СА „Д. А. Ценов“ е дадено правото да обучава в дистанционна форма по посочените магистърски програми.

Атестирането на членовете на академичния състав се извършва в съответствие със ЗВО, ЗРАС, чл. 112 от Правилника за дейността на Стопанската академия и приетите Вътрешни правила и Методика за атестиране членовете на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“. За периода февруари 2022 г. – януари 2023 г. ЦКАДО администрира дейността по атестиране на общо 36 преподаватели, в т.ч.: хабилитирани преподаватели – 13; нехабилитирани преподаватели – 23.

Финансово-счетоводната дейност (ФСД) изпълнява ефикасно процесите и дейностите при счетоводното отчитане на операциите, свързани с изпълнението на бюджета, отчитане на резултатите от стопанската дейност и разпореждането с имуществото и финансите, както и процесите и дейностите по изготвянето на Годишния финансов отчет на Академията, съгласно Закона за счетоводството (ЗС) и другите нормативни актове, касаещи счетоводното отчитане.

ФСД се осъществява от финансово-счетоводния отдел (ФСО), който се ръководи от главния счетоводител. Към ФСО е организиран специализиран архив на финансово-счетоводни документи, съгласно разпоредбите на действащото законодателство. Главният счетоводител отговаря за поддържането на архива на финансово-счетоводната дейност.

Прегледан е Риск-регистъра на СА „Д. А. Ценов“ като в резултат на проведените одити се идентифицират два риска, които ще се отразят в Регистъра. За всички идентифицирани рискове са предвидени и предприети необходимите мерки за преодоляването им.

3.2. Конкретни констатации

<i>Одитирано звено</i>	<i>Положителни констатации</i>	<i>Препоръки и възможности за подобряване</i>
Ръководство на Стопанска академия	<ul style="list-style-type: none"> • Ръководството е ангажирано с поддържането и осигуряването на качеството • Ръководството следи за актуализиране на вътрешните нормативни документи, касаещи качеството на обучение и	<ul style="list-style-type: none"> • Препоръчително е актуализиране на част от документацията на СУК

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

	научни изследвания в Академията • Ръководството осъществява контрол за спазването на нормативните изисквания и изискванията в системата за управление на качеството в СА „Д. А. Ценов“	
Финансово управление и контрол	• Всички процедури се извършват в съответствие с вътрешните и националните нормативни изисквания.	няма
Финансово-счетоводен отдел	• Всички процедури се извършват в съответствие с вътрешните и националните нормативни изисквания.	няма

4. Заключение от одита

От извършените дейности по одита и направените оценки могат да бъдат формулирани следните **общии изводи**:

Първо, организацията е създадала, внедрила, поддържа и непрекъснато подобрява своята СУК като е очертала необходимите процеси и техните взаимодействия, в съответствие с изискванията на действащите вътрешни и външни обстоятелства, в това число националните и вътрешните нормативни документи.

Второ, висшето ръководство познава и се ангажира с осигуряване качеството в Стопанска академия като планира и осъществява непрекъснатото подобряване на Системата за управление на качеството.

Четвърто, разработени са процедури по планиране на обучението и научните изследвания, определени са изискванията към образователния и научния продукт, предвидени са мерки за наблюдение, измерване, анализ и оценяване на продуктите, организиран е ефективен процес за обмяна на информация със заинтересованите страни, предвидени са мерки за управление на несъответстващия продукт. За всички процедури се води документирана информация и се съхраняват записи от всички дейности, свързани с качеството.

Пето, Стопанска академия е предприела мерки за подобряване на ефективността и ефикасността от действието на СУК, създадала е съответните писмени процедури за наблюдение, измерване и анализ на учебната и научно-изследователската дейност и постоянно предприема мерки за подобряване качеството.

Шесто, разработена е Стратегия за управление на риска и се води Риск-регистър, който позволява да се проследяват и контролират предприетите действия по идентифицираните потенциални рискове.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

При проведения одит **не са констатирани несъответствия** с действащата в страната и в Стопанска академия нормативна уредба, с елементите на стандарта ISO 9001:2015 и изискванията на МОН и НАОА

Одитираните дейности и процеси показват ефикасно организиране, администриране, управление и контрол на качеството, спазване на нормативните изисквания и предвидените в Системата за управление на качеството в Стопанска академия принципи.